

[Hjortlund Christensen]

tik og i øvrigt i videst muligt omfang være medvirkende til at løse problemerne hen ad vejen.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg mener også, at partier skal stå fast på deres principbeslutninger, men jeg må her notere, at retsforbundet ud fra den ideale målsætning ingenlunde har interesse i at tage hensyn til enkeltpersoner i samfundet i øjeblikket og ikke har interesse i at tage hensyn til de mennesker i erhvervslivet, som er kommet i knibe på grund af den nuværende lovgivning, som man kun kan ændre denne lille smule på. Men når man ikke kan få den principielle ændring igennem, som retsforbundet ønsker, hvorfor så ikke hjælpe dem, som kan hjælpes i øjeblikket?

(Kort bemærkning).

Hjortlund Christensen (DR):

I anledning af hr. Arne Bjerregaards bemærkninger vil jeg gerne spørge, om hr. Arne Bjerregaard også vil medvirke til at støtte alle de mennesker, der kommer i klemme på grund af kursændringer for andre valutaer, f. eks. de mange virksomheder, der eksporterer til Sverige i dag under en svensk kroneforringelse fra kurs 138 til 123 og med statssubsidier til hele den svenske industri. Skal de også hjælpes?

Maisted (FP):

Det svar, vi fik fra skatteministeren, var, at socialdemokratiet havde gennemført en række forslag til bekæmpelse af arbejdsløsheden, men det eneste, vi ved på nuværende tidspunkt, er, at resultatet har været meget magert. De har faktisk øget arbejdsløsheden i den tid, de har siddet ved magten, og det er jo nok så vigtigt.

Her har de altså mulighed for ved et konkret forslag at bevare nogle og skabe nogle flere arbejdspladser, og så kommer skatteministeren og henviser til en række forslag, hvis eneste effekt indtil nu har været, at arbejdsløsheden er øget.

Regeringen har gennemført en pengepolitik, der har betydet et enormt højt rentiveau. Man har tvunget danske virksomheder ud at låne i udlandet, og det er det, der er baggrunden for, at man skal støtte dem. De

har været værgeløse i denne sag, og derfor burde skatteministeren se at få sadlet om og i det mindste på dette punkt være med til at bevare og skabe nogle arbejdspladser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. [af Ole Olsen (SF) m. fl.] (Lovforslag nr. L 177. Fremsat 24/1 78).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Jeg tror, jeg indledte sidste tirsdags skattediskussion, som også omhandlede et forslag om ændring af loven om særlig indkomstskat, med at sige, at ingen tirsdag synes at skulle gå, uden at et parti manifesterer sig med sine særlige synspunkter med hensyn til, hvordan den nuværende lovgivning skal ændres. Vi har snart i skatte- og afgiftsudvalget liggende en række forslag, og derfor forstår jeg sådan set godt, at SF vil være med i konkurrencen og markere sig med sine særlige synspunkter om, hvilke ændringer der er nødvendige. Det er vel den politiske baggrund for dette forslag.

Det er et forslag, man har arbejdet meget med, kan jeg se ved at gennemgå forslaget og bemærkningerne, men man har vel også arbejdet så meget med det, at man for at få den sidste millimeterretfærdighed med har lavet et uhyre kompliceret forslag. Jeg skal ikke misunde hr. Ole Olsen og andre brave

[Ministeren for skatter og afgifter]

SFere, når de skal ud at forsvare og forklare det her forslag, for det kræver lang tid. Når man i eksemplet ligger og opererer med noget, man kalder en litra a-indkomst og en litra b-indkomst, kræver det megen tid og mange pædagogiske evner, som jeg ved hr. Ole Olsen har, at forklare, hvad SF vil med det forslag, som ligger her. Det er måske nok både i politisk og i saglig henseende den største svaghed ved forslaget, at det er så kompliceret opbygget. Men jeg erkender, som jeg startede med at sige, at baggrunden er den, at det skal være så retfærdigt som overhovedet muligt, og derfor får man altså denne uoverskuelighed i forslaget.

Det kan ikke undre, at vi et stykke hen ad vejen kan være enige i de intentioner, som ligger i forslaget, det har vi fremhævet ved adskillige lejligheder under adskillige forhandlinger med adskillige forhandlingspartnere. Jeg vil da også godt tilkendegive, at det er nogle af de synspunkter, vi arbejder videre med, herunder i de forhandlinger, som just nu pågår mellem augustforlig I-partierne om en rimelig beskatning af de egentlige kapitalgevinster, og forinden disse forhandlinger er afsluttet, forhåbentlig med positivt resultat, vil socialdemokratiet ikke komme med sit udspil. Der mangler heller ikke udspil at diskutere på indeværende tidspunkt.

Camre (S):

Vi har efterhånden i skatte- og afgiftsudvalget en lang række forslag til revision af kapitalvindingskatten lige fra det kommunistiske forslag om at tinglyse værdistigningerne på fast ejendom til fremskridtspartiets forslag om helt at ophæve denne beskatning. Nu har vi så også fra SF fået et forslag, som især udmærker sig ved at være meget kompliceret. Jeg er glad for, at jeg ikke herfra behøver at redegøre nøjere for dets indhold.

Socialdemokratiet er indstillet på en revision af denne lovgivning med henblik på at beskatte de virkelige kapitalgevinster, men vi kan jo ikke tage selv. Det, der må til, er forhandlinger med andre partier, og i disse overvejelser bør naturligvis også SFs forslag indgå. Vi er indstillet på at nå frem til en løsning af problemerne omkring kapitalvindingsbeskatningen, men vi må henvise til, at de igangværende forhandlinger først bør afsluttes.

371 Ft

Glensgård (FP):

Hr. Ole Olsen skal have tak, fordi han har fremsat det forslag, vi har til behandling i dag. Det kan forhåbentlig kaste lidt grus i maskinen. Det er måske ikke intentionerne hos hr. Ole Olsen, men det bliver nok resultatet af det, og det skal hr. Ole Olsen have tak for.

Deri ligger selvfølgelig ganske klart, at vi ikke kan støtte det forslag, som SF møder med i dag, men det er interessant, måske specielt fordi vi har debatten i dag. Venstre har netop afholdt et af sine weekendmøder her på Christiansborg, hvor man tager forskellige ting op til debat, forstår jeg. Man har selvfølgelig fra venstres side inviteret forskellige mennesker ind, og det har venstre også fuld ret til. Det er dog interessant at se, at industrien nu pludselig begynder at tale om, at kapitalvindingskat for parcelhuse er det eneste saliggørende. Vi er ikke enige med industrien i denne betragtning, men jeg forstår, at industrien er enig med en af venstres unge løver, nemlig hr. Ellemann-Jensen, som drager land og rige rundt og fortæller, at kapitalvindingskat for parcelhuse er det eneste, der mangler. Det kunne, siger hr. Ellemann-Jensen ganske rigtigt, bevirke, at vi kunne få det lidt anderledes for landbrugsjendomme. Men det er altså interessant, at vi i den debat, vi har omkring kapitalvindingskat, nu ser, at det nye venstre, hvis vi må tillade os at kalde det sådan, nu arbejder så effektivt for de tanker, hr. Ole Olsen har lagt frem.

Hr. Ole Olsen siger også noget om, at vi skal væk fra procenttillæg for værdistigninger, der ligger ud over ejendomsværdien ved 16. almindelige vurdering, og det er sikkert ikke hr. Ole Olsen ubekendt, at heller ikke heri kan vi være enige med hr. Ole Olsen.

I det hele taget er forslaget et rigtig elendigt forslag, fordi det, det selvfølgelig betyder, er, at vi får en øget inflation, hvad hr. Ole Olsen ganske rigtigt er klar over. Men vi håber på, at vi får et godt udvalgsarbejde, hvor vi får alle disse ting belyst, og jeg glæder mig så til måske at få en debat mellem to venstrefolk i folketingets skatte- og afgiftsudvalg. Jeg går ud fra, at hr. Ellemann-Jensen ikke står for den officielle venstreholdning. Men i øvrigt må vi sige, at vi venter spændt på ministerens udspil på dette område.

[Aksel Pedersen]

Aksel Pedersen (V):

Jeg vil starte med at sige tak for hr. Glensgårds interesse for de løvebrøl, vi udstøder fra venstre, men tilfældigvis er det nu mig, der er ordfører, og mig, der skal svare her.

Jeg vil også sige tak til skatteministeren for oplægget til den konkurrence, han taler om. Jeg synes, det havde været rimeligere, om skatteministeren havde startet konkurrencen med at fremlægge det forslag, man ville have fra socialdemokratiet, til behandling i stedet for at vente, til vi kommer godt over kommunalvalget.

Med hensyn til det foreliggende lovforslag synes jeg, at SF i bemærkningerne har en sætning, der er meget væsentlig. Man siger, at en værdistigningsafgift vil – jeg citerer:

»... betyde stigende boligudgifter for folk, der ejer deres bolig, men som ikke konstaterer nogen egentlig indkomst derved, dvs. ikke realiserer værdistigningen på ejendommen ved salg.

Derfor har SF ment, at man fortsat må bygge på princippet om kapitalvindingskat. Det indebærer, at værdistigningen beskattes, når den rent faktisk realiseres, og ikke før.«

Så langt er venstre enig med hr. Ole Olsen. Lovforslaget omfatter alle ejerforhold og giver en meget væsentlig beskatning, som det er fremlagt. Her bygger SF på en teori om, at man ved forøget beskatning vil få lavere priser frem. Det tror venstre ikke på.

Ville man endelig beskatte uacceptable kapitalgevinster, som ligger over det gennemsnitlige, har venstre fremsat et forslag, der er langt mere forståeligt. Forslaget her er indviklet, men jeg kan se, at hensigten har været at skabe noget, som i og for sig var retfærdigt ud fra det system, vi har haft før, og det beundrer jeg sådan set forslagsstillerne for, men det er et meget indviklet forslag at komme til at arbejde med. Forslaget bliver nok ikke nemt at tilpasse til venstres tanker.

Hagen Hagensen (KF):

Det skal siges helt klart, at det konservative folkeparti er imod dette lovforslag. Man kender vor principielle stilling til kapitalvindingskatten, som i det væsentlige er en skat på inflation. Når og så længe man ikke kan få denne skat afskaffet, vi vi virke med til at lette den og i hvert fald ikke til at skærpe den. Vi vil sørge for, at der bliver rimelige

vilkår for generationsskiftet. Vi vil ikke belaste erhvervslivet. Det gælder også ved salg af aktier. Vi har fremsat forslag på de områder, jeg har nævnt.

Vi vil heller ikke være med til at stavnsbinde ejere af egen bolig ved generelt at inddrage egen bolig under kapitalvindingskat. Det forslag, som SF her har lagt frem, er en helt urimelig skærpelse, som er helt ødelæggende for ejerboligtanken.

For ejerlejligheders vedkommende gælder det, at forslaget for mig at se er dunkelt og til dels uoverskueligt, men det er alligevel gennemskueligt, fordi det i bemærkningerne frejdigt anføres, at forslaget i praksis betyder, at hele den værdistigning, der er sket efter udstykningen, beskattes efter de skærpede regler. Det ligner noget, der for mig at se er af konfiskatorisk art, selv om det siges, at den inflatoriske stigning skal holdes uden for beskatning.

Nådigt lader forslaget 16. almindelige vurdering pr. 1. april i fjor være en opdelende grænse, således at værdistigning op til denne grænse får lov til at opnå de hidtidige vilkår for regulering, men for værdistigninger, der ligger efter 16. almindelige vurdering, er der ingen nåde. Halvdelen skal afgives i skat.

Der er et regneeksempel i bemærkningerne, og uden at gå nærmere ind herpå skal det blot siges, at hvis man skal sælge det parcelhus, der er tale om, for 550.000 kr., som regneeksemplet viser, så skal der efter SFs forslag betales 47.200 kr. i skat. Man har selv sat omkostningerne ved at sælge huset til 10.000 kr., og det vil sige, at der skal fremskaffes 57.200 kr. ved salg af et parcelhus af denne størrelse, som efterhånden er almindelig. Hvor skal man få de penge fra? Med det kendskab, jeg har til salg af parcelhuse, er det ikke ofte, der præsteres så mange penge lagt på bordet, og hvor i alverden skal man så skaffe dem fra, når de skal betales i skat? Man skal til at realisere sine sælgerpantebreve. Det vil trykke kursen. Det betyder, at renteniveauet går op. Priser på ejendomme vil i øvrigt stige af samme grund, og der vil også blive bygget færre. Derved vil priserne også stige. Og når der bygges færre, går det ud over beskæftigelsen. Det er, hvad man får ud af det, man kommer med her.

På den måde, det er stillet op på her, betyder det, at en sælger overhovedet ikke skal kunne købe sig et nyt hus, hvis han har be-

[Hagan Hagenson]

hov for at flytte et andet sted hen f. eks. af beskæftigelsesmæssige grunde. Han er ribbet for penge til at betale ud med, og han er ribbet for penge til omkostninger. Sådan noget finder SF er i orden. Man lader hånt om, hvorledes denne mand skal klare sig.

SF vil stille lejere og ejere mere lige, siger man. Ja men det er ikke det, man kommer til at gøre. Forholdet er det, at SF glemmer, at lejerer, der har boet i en bolig, måske har haft mulighed for at spare penge op. Den, der har boet i eget hus, har måttet bruge det, han kunne spare op, til at nedbringe sin gæld med i huset, og når han så sælger det, tager man det fra ham i skat. Hvor skal han så komme hen?

Venligt siges det, at ved salg af landbrugs-ejendomme og en del salg af parcelhuse vil skatten i den første tid blive lavere efter SFs forslag end efter de gældende regler, men hensynsløst tilføjes det også, at på længere sigt slår skærpelsen igennem for alle arter af ejendomme. Jagten er gået ind. Ingen fredes. Revl og krat og hud og hår tages med. Der er alligevel grund til at sige tak til SF, fordi de så usminket viser, hvad der venter os, om socialistiske partier får magt, som de har agt. Det er ikke fastelavnsløjer, det her. Det er midt i vinterkulden, man kommer med det, og ve den ejer af fast ejendom, ikke mindst ham, der bor i sin egen bolig, hvis han ikke bliver helt klar over, hvad det er, man er ude efter! Man taler om, at man vil forenkle, men det kommer man da i hvert fald ikke til at gøre med dette forslag.

Og så til slut blot dette: der har allerede lydt toner om, hvordan man også fra regeringspartiet vil beskatte kapitalgevinster. Jeg siger igen: ve den ejer, der bor i eget hus, han har noget at frygte, men han må ikke få det at vide på denne side af 7. marts! Vi venter, til kommunalvalget er omme, så kommer det hele, det hørte vi jo i TV i går.

Bollmann (CD):

Efterhånden er det sådan, at den særlige indkomstskat under en eller anden form er et fast punkt på tingets dagsorden mindst en gang om ugen. På den baggrund kan det nok undre, at det ikke er gået op for forslagsstillerne, hvordan mulighederne er for at føre et sådant forslag igennem.

CD kan af flere grunde ikke støtte dette lovforslag, og jeg skal gerne her igen nævne, at en af grundene er, at samtalerne med de øvrige augustforligspartier fra 1976 endnu ikke er afsluttet, og hvornår de bliver det, skal jeg ikke kunne gætte på.

Den anden af grundene står i bemærkningerne til selve forslaget på side 5, hvor det klart fremgår, at folk, der af den ene eller den anden årsag bliver tvunget til at flytte, bliver urimelig hårdt ramt, og det kan i hvert fald ikke være fornuftigt i en tid, hvor beskæftigelses-hensyn tilsiger, at en rimelig mobilitet på boligområdet er nødvendig.

I den forbindelse er det interessant at bemærke, hvordan beskæftigelsen på anden vis bruges i SFs argumentation, men sammenhængen med nødvendigheden af at sælge og købe bolig har man valgt at overse totalt. Man har også valgt at overse det faktum, at der ud af de såkaldte gevinster er betalt andre former for skat, både skat af lejeværdien og grundskatter. Hvis man gerne vil ligestille ejere og lejere, kunne man, som CD for nylig har foreslået, begynde med at fjerne grundskatterne, der ganske klart generer lejerne i højere og højere grad, hvilket også tydeligt mærkes på reaktionerne fra de sociale bolig-selskaber.

At en ændring af denne form for skat er påkrævet, tror jeg mange er enige i, og at i særlig grad landbrugserhvervet er hårdt ramt af de nugældende regler, har jeg også bemærket at forslagsstillerne er klar over. Men man hjælper ingenlunde dette erhverv ved at genere andre grupper, hvad dette forslag indebærer.

Endelig fremgår det klart, at ejerlejligheder også skal have en ekstra omgang her, som om de ikke havde fået lov til at betale rigeligt, ikke mindst som følge af det seneste augustforlig.

Jeg skal i øvrigt ikke gå yderligere i detaljer, men blot oplyse, at lovforslaget under ingen omstændigheder indeholder en rimelig beskatning, og at man derfor ikke skal regne med CDs støtte til forslaget – men det har forslagsstillerne sikkert heller ikke regnet med.

Kaj Hansen (DKP):

Jeg skal først anerkende den hensigt, der ligger bag lovforslaget, og det må formentlig

[Kaj Hansen]

være at bremse værdistigningerne på jord og fast ejendom. Men hvad metoden angår, tror jeg nok, det lønner sig at se på visse ting.

Der er ved den form, der her er valgt, et værdistigningsafgiftsforslag, åbenbare svagheder. Dette forslag forhindrer jo ikke, at værdistigningerne løbende belånes, og det, der sker i dagens Danmark, er jo, at værdistigningerne på jord og fast ejendom løbende belånes. Det bremser dette forslag overhovedet ikke på. Det har ikke mindst at gøre også med spørgsmålet om realiseringen af disse værdistigninger, og det har også noget at gøre med vores valutabalace, fordi en stor del af disse belåninger går til forbrug.

Det er endvidere også sådan, at hvis man nu ser på det opstillede eksempel, kan man meget godt forestille sig, at nogle værdistigninger løbende bliver belånt, og den dag der er gået 17 år – det er sådan gennemsnittet for, hvornår ejendomme omsættes – skal der så betales en værdistigningsskat. Men hvis værdierne er trukket ud af huset ved lån, kan en sådan ejendomsbesidder komme i den situation, at han skal af med 50.000 kr. i værdistigningsafgift, og han får 20.000 kr. i udbetaling og måske 20.000 kr. på nogle pantebreve. Hvor får han så i grunden pengene fra til at betale denne værdistigningsafgift?

Derfor tror vi ikke, at denne metode er rigtig brugbar. Der siges meget sympatisk i bemærkningerne, at der ligger et andet forslag om indefrysning af værdistigninger. Det er som bekendt fremsat af kommunisterne. Det siger SF de har sympati for, men så siger de, at det harmonerer ikke særlig godt med ønsket, der deles af mange, om at få afviklet lejeværdi og rentefradrag for ejerboliger på længere sigt. Jeg kan ikke se, at disse to ting rigtig har noget med hinanden at gøre eller med SFs forslag at gøre. Det er jo en helt anden side af sagen, som vi her skal tage op.

Jeg tror, der er et flertal her i folketinget for at bremse værdistigningerne på jord og fast ejendom, men det drejer sig nok om at finde den mest humane metode, og efter den TV-udsendelse, der var i går, hvor jeg hørte økonomiministeren, er der noget, der tyder på, at det går imod indefrysning, selv om økonomiministeren brugte et andet ord, nemlig båndlæggelse. Det er i og for sig et andet ord for det samme. Hvis man arbejdede hen imod et forslag, der ikke behøvede i alle enkeltheder at være ligesom det, kommunister-

ne har stillet, men nogenlunde efter de retningslinjer, som vi har trukket op, tror jeg virkelig, at der kunne skabes et flertal i folketinget for at bremse værdistigningerne på jord og fast ejendom efter indefrysningsmetoden. Det, det til syvende og sidst kommer an på, er at få skaffet det flertal og helst få det skaffet så hurtigt som muligt.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er vel efterhånden kendt, at der finder forhandlinger sted for øjeblikket om ændringer i den særlige indkomstskat, der er gennemført af venstre og socialdemokratiet, og som virker helt forkert, idet den som bekendt straffer normalhandlerne i landbruget og til gengæld lader de store handeler med milliongevinsterne ved de store byer slippe helt urimelig billigt. Men netop fordi der foregår disse forhandlinger mellem bl. a. de radikale og socialdemokratiet, skal jeg ikke sige andet om dette forslag, end at jeg håber, det vil medføre, at socialdemokratiet omsider tager sig sammen og får konstateret, at der ikke er nogen chance for at komme igennem med en rimelig kapitalværdistigningsskat med kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne, sådan at vi kan komme i gang med de egentlige forhandlinger. De skal vel have en måned til, for så er vi kommet på den anden side af den 7. marts, og så kan man vel tage rigtig fat på at drøfte skattelovgivning, men så håber jeg også det kommer.

Om SFs forslag vil jeg gerne sige, at et kapitalvindingsforslag, der ikke bygger på, at man skal fritage kroneforringelsen, tror jeg ikke på. Jeg tror, man er nødt til at erkende, at når man gør målestokken mindre, skal der flere målestokke til den samme værdi end før, og det er vi nødt til at tage hensyn til. Gør vi kronen mindre værd, er det klart, at fast ejendom stiger, og det må vi kompensere for først, før vi kan beregne skatten. Det har SF ikke gjort.

Men jeg håber, der kommer det gavnlige ud af det, at der kommer lidt mere fart i socialdemokratiet, sådan at vi i hvert fald den 8. marts kan se at få taget fat.

Arne Bjerregaard (KrF):

Uden i øvrigt at lade min indstilling afgøre af, at der er kommunevalg den 7. marts, skal jeg dog sige, at endnu er det ikke lykke-

[Arne Bjerregaard]

des hr. Bernhard Baunsgaard at smide os ud af forhandlingerne om dette spørgsmål, og så længe vi er med i disse forhandlinger, skal jeg undlade at tage stilling til nærværende forslag.

Ib Christensen (DR):

Efter at kommunisterne og retsforbundet er kommet med deres udspil omkring dette spørgsmål, er socialistisk folkeparti kommet med dette forslag, og jeg ser ikke noget forkert i, at de tre partier, som alle er opsatte på at gøre noget alvorligt ved dette meget store og alvorlige problem, som udgangspunkt vælger forskellige veje. Den dag, da der kan konstateres et politisk beslutningsdygtigt flertal for at gøre noget alvorligt ved sagen, dvs. den dag, da socialdemokratiet beslutter sig til at lade handling følge på ord, vil der også sagtens kunne skabes et flertal omkring en effektiv lovgivning på dette punkt.

Når man skal diskutere, om kapitalvindingsskatten skal udvides til at omfatte andre end de erhverv, der rammes af den i øjeblikket – det gælder navnlig landbruget – er det nok værdifuldt, at man prøver at undersøge, hvordan kapitalvindingsskatten i landbruget og hos de andre, der bliver ramt af den, har virket i praksis. Her er det retsforbundets opfattelse i modsætning til SFs, at kapitalvindingsskatten har virket prisfordyrende. Man har villet se, hvor meget man havde tilovers, før man solgte, og det vil altså sige, at det har sinket omsætningen af jord og fast ejendom, og det vil sige, at det har virket generationsfjendtligt. Det virker også stavnsbindende – og det kan SF heller ikke skjule i bemærkningerne til lovforslaget – hvis man udvider det til også at omfatte parcelhussektoren, hvilket jo er det reelle i sagen.

Endelig er forslaget, som andre tidligere har gjort opmærksom på, også ganske indviklet, og det fremmer vel heller ikke den folkelige accept af et sådant forslag, selv om det skal indrømmes, at det er komplicerede problemer, det drejer sig om.

En anden indvending mod den metode, som SF her har spillet ud med, er – og det er, synes jeg, en meget alvorlig indvending – den animositet, en forøget kapitalvindingsskat kan medføre mod selve det synspunkt, at vi skal inddrage de arbejdsfri gevinster. Vi ved, at kapitalvindingsskatten allerede i sin

lemlæstede form, som den er nu, er en enorm hæmsko for forståelsen af, at man skal gribe ind mod de arbejdsfri gevinster på jord og fast ejendom.

Når det er sagt, vil vi da samtidig sige, at vi absolut påskønner SFs intentioner med forslaget, men vi er altså skeptiske over for den fremgangsmåde, som SF har fundet taktisk og praktisk politisk rigtig.

Vi mener, at en løbende afgift på jordbesiddelse må være det rigtige. Enten skal man gå den vej, eller også skal man, som SF her er inde på, udvide ordningen til også at omfatte andre, og det vil altså sige også parcelhusområdet. Det er vi ikke begejstrede for. Vi mener, at en løbende afgift på jordbesiddelse vil være det administrativt enkleste og socialt mest retfærdige, og den folkelige forståelse for, at samfundet bør have de arbejdsfri gevinster på jord, og at jorden skal være samfundets fælles ejendom, er større end for, at staten skal have en offentlig prioritet i folks huse.

Jeg påskønner også, at man mener, der skal være ligestilling mellem arbejdsindkomster og arbejdsfri gevinster. Så længe man har en indkomstbeskatning, er det svært at argumentere herimod, men vi mener som sagt, at problemet bør løses på en anden måde, som jeg her har nævnt.

I bemærkningerne siges, at man indvender imod det indefrysningforslag, som er fremsat af kommunisterne, at det vil ødelægge bestræbelserne på at fjerne rentefradragsretten for ejerboliger og lejeværdibeskatningen, og man indskiber sig i en argumentation, som jeg tror at selv centrum-demokraterne ville skrive under på, og det er meget farligt. Den indkomst og lejeværdi, folk har ved at besidde jord og huse, som stiger med tusinder af kroner hver eneste måned, det er også en indkomst, selv om det ikke er penge, man får lige i kroner og øre. Derfor er det heller ikke ud fra en skatteetisk betragtning, hvis man skal anlægge en sådan, selv for indkomstskattens filosofi særlig logisk at sige, at det ikke er nogen egentlig indkomst. Den holder simpelt hen ikke. Der er næppe én eneste i landets skatteadministration, blandt landets skatteteoretikere og økonomer, der kan skrive under på denne argumentation. Den er meget farlig ud fra de intentioner, som SF jo har, og som er baggrunden for SFs forslag.

[Ib Christensen]

Efter disse kritiske bemærkninger vil jeg da endnu en gang sige, at vi er positivt indstillet over for at forhandle dette spørgsmål, og jeg håber, at det lykkes for alle kræfter, der vil gøre noget ved dette, at finde frem til et fælles forslag. Men udgangspunktet må være, at regeringen skifter signaler på dette område og ikke nøjes med at komme med nogle verbale erklæringer om, at der sandelig skal gribes ind, uden at efterlade noget som helst indtryk af, at den vil skride til handling.

Jeg synes, at skatte- og afgiftsministerens svar var meget overfladisk. Jeg synes, at det er meget letkøbt at henvise til de forhandlinger med augustforlig I-partierne, som vi ved ikke fører til noget, fordi hverken de kristelige, centrum-demokraterne eller venstre og de konservative vil gøre noget som helst ved det.

Jeg skal slutte med at tilsige mit partis villige medvirken til at forhandle også på det grundlag, der ligger her, selv om vi altså har kritiske bemærkninger over for metoden.

Waldorff (VS):

Vi kommer til at køre over den samme læst for næsten alle partierne, nemlig en eller anden almindelig sympati for intentionerne om inddragelse af kapitalværdistigninger, men i øvrigt påpeger man en lang række problemer i det, og så tager man udgangspunkt i det hjørne, som vedkommende parti selv har fat i i forvejen. Tilsvarende kunne VS selvfølgelig tage fat i det hjørne, der hedder afskaffelse af rentefradragsret og lejeværdibeskatning. Det synes jeg sådan set ikke der er så meget grund til, for vi har tidligere ligesom andre udtrykt os positivt om disse intentioner.

Over for understregningen, bl. a. fra hr. Kaj Hansen, af, at dette f. eks. ikke løser problemet med de løbende belåninger af værdistigninger, så kan man kun sige: ja, det er rigtigt. Jeg mener heller ikke, at det tjener noget formål at diskutere, hvordan dette forslag fra SF vil stå som et isoleret forslag. Vi mener, at det, der faktisk er brug for, er, at man prøver at diskutere nogle mere samlede løsninger, hvor man inddrager genbelåningsproblematikken, hvor man inddrager kapitalbeskatningsproblematikken, hvad jeg anser for nødvendigt, også selv om man f. eks.

gennemfører kommunisternes forslag. Der er stadig væk behov for en kapitalvindingssskat, og jeg er ikke særlig negativ over for den form, som SF foreslår.

Man må så selvfølgelig tage nogle politiske beslutninger. Ønsker man f. eks. som retsforbundet en løbende afgift af jordbesiddelsen, eller ønsker man at inddrage kapitalværdistigningen på det tidspunkt, da den realiseres? På dette punkt mener jeg nok at SFs forslag går i den rigtige retning, nemlig at man faktisk inddrager gevinsten på det tidspunkt, hvor den falder.

Så må man diskutere, hvordan det vil forholde sig til netop den løbende belåning, hvor der kan ske det, som kommunisterne siger, at der foretages en løbende belåning af værdistigninger, og når folk så skal til at betale denne kapitalvindingssskat, så har de faktisk ikke pengene til den. Det betyder for mig at se, at man må kombinere en skærpet kapitalvindingssskat med et indgreb over for selve mulighederne, altså selve grundlaget for kapitalvindingssskatten, hvilket netop vil sige de stadige værdistigninger. Der kan man så tage en diskussion om, hvorvidt det skal ske gennem en totalomlægning af hele ejerboligbeskatningsområdet eller gennem et mere isoleret indgreb, som kommunisterne foreslår, nemlig ved at sætte et stop for genbelåninger.

Jeg mener altså, at man ligesom må komme ud over at diskutere, om det er SFs ende, man skal tage fat i, om det er DKPs, retsforbundets, eller om det er VS' ende, og i stedet prøve at gøre det til en mere samlet diskussion om alle sider af dette problem; ellers mener jeg simpelt hen ikke vi kommer ud af stedet. Det understreges sådan set meget godt af, at det er de samme forslag, vi ser fremsat igen og igen af SF, af DKP og af retsforbundet og – ja, nu er vi ikke kommet med vores i denne samling, men det kan da godt være, det sker.

Ole Olsen (SF):

Jeg skal takke for modtagelsen, som fra en lang række af partierne var venlig.

Jeg er fuldt opmærksom på, at det ikke er første gang, vi i denne samling har diskuteret kapitalvindingssskat. Et af formålene for os er selvfølgelig at få debatten sat i gang, få tvunget – hvis vi kan – regeringen til at afbryde

[Ole Olsen]

forhandlingerne med CD, komme med et udspil og komme i gang med en eller anden løsning.

Når vi har valgt dette forslag, er det selvfølgelig, fordi vi mente, at det var det bedste. Det er blevet indvendt, at forslaget er indviklet. Der er ikke andet at sige til det, end at selve problematikken i sig selv er ret indviklet. Vi har forsøgt – og det kan man se, hvis man læser forslaget igennem – at komme med nogle særdeles udførlige bemærkninger. Netop fordi forslaget i sig selv kan forekomme indviklet, er vi kommet med regneeksempler og detaljerede bemærkninger, sådan at det skulle være så let forståeligt som muligt. Jeg er såmænd ikke så bange for pædagogisk at forklare folk, hvad det handler om. Selve principperne er sådan set ikke så forfærdelig indviklede, det er kun, når det skal sættes ned i lovtekst, at det godt kan komme til at virke lidt tungt. Vi må selvfølgelig beklage, hvis vi ikke har været elegante nok.

Så sagde skatte- og afgiftsministeren, at nu måtte SF jo også hævde sig her. Nu må jeg gøre opmærksom på, at det ikke er første gang, vi er fremme, og i forhold til kommunisterne kan jeg sige, at vi jo også tidligere har været fremme med indefrysningforslag, men har valgt at skifte her til en egentlig kapitalvindingsskat. Vi havde i augustsamlingen et omtrent tilsvarende forslag, som udvalgsflertallet nægtede at afgive betænkning over. Det var der måske ikke noget at sige til, for vi havde travlt. Vi har altså valgt at pudse forslaget af for at forsøge at gøre det så godt som muligt, og derfor kommer det lidt sent. Men jeg vil nu nok benægte, at vi kun skulle være kommet med det, fordi vi også skal hævde os i kapløbet.

Jeg er meget skuffet over, at skatte- og afgiftsministeren siger, at vi ikke kan vente noget udspil fra socialdemokratiet, og hr. Camre udtalte sig på samme måde. Jeg synes nok, at dette folketings flertal har en rimelig ret til at forvente, at regeringen ret snart spiller ud, når det så klart er blevet tilkendegivet fra så mange partier, at man faktisk ønsker at få foretaget et udspil på dette område.

Hr. Glensgård havde naturligvis ikke meget at sige tak for, og det havde jeg nok heller ikke ventet. Hr. Glensgård skal specielt ikke tro, at formålet er at kaste grus i maskineriet, og jeg tror bestemt heller ikke, at sagen vil kaste grus i maskineriet; jeg tror

tværtimod, at det vil virke som olie, sådan at vi meget hurtigt kan komme i gang med forhandlingerne, efterhånden som vi får spillet ud.

Jeg vil ikke sige, at hr. Aksel Pedersen var sådan vanvittig venlig over for selve forslaget. Han var lidt rosende og somme tider meget kritisk og snakkede en del om løvebrøl.

Jeg synes nu, at venstre er vældig interessant i forhold til spørgsmålet om særlig indkomstskat, af to grunde. For det første fordi det nuværende system, som hr. Aksel Pedersen vist er enig med mig i ikke længere er noget godt system, var venstre en af fædrene til. For det andet kan det da godt være, at vi kan få et flertal, måske et knebent flertal, samlet sammen her. Men jeg synes, at venstre bør besinde sig – det er der også nogle der gør i venstre, det ved jeg godt – og forsøge at tænke konstruktivt i disse baner, så vi eventuelt kunne få trukket venstre realistisk ind i forhandlingerne. Jeg ville finde, det var en lykke, om man kunne komme frem til et forslag om kapitalvindingsskat, som der stod et meget væsentligt flertal i folketinget bag ved. Det er jo kedeligt at trumfe noget igennem med én stemmes flertal, selv om man kan; det er bedre, hvis vi er nogle flere. Men så er det klart, at man også må give, det må begge parter gøre, det må venstre gøre, det må vi gøre, så må man forsøge at føje sig så meget efter hinanden, at vi kan komme frem til noget fornuftigt, og vi synes selv, vi er kommet med et godt udspil her.

Jeg er vant til hr. Hagen Hagensen fra udvalget og heroppe, og jeg synes, at hr. Hagen Hagensen plejer at være venligere, end han var i dag. Det var jo, jeg er lige ved at sige et forfærdeligt spøgelse, hr. Hagen Hagensen fik malet på væggen. Det var socialistforskrækkelsen i den helt store stil, og det mindede faktisk om den sorte hånd, som kommer og tager folks parcelhuse. Den skulle køres fra konservativ side, og det forstår jeg godt, jeg kender også den konkurrence, man er ude i dér, specielt med CD, men jeg må erklære mig glad over, at venstre ikke forsøgte at deltage i den konkurrence.

Hr. Kaj Hansen og et par stykker til har sagt, at et sådant forslag ikke forhindrer løbende låntagning. Jeg tror, at man overser, at der også er nogle, der skal låne pengene ud. Man skal f. eks. hen i en bank, eller man

[Ole Olsen]

skal hen i en kreditforening, eller man skal have solgt et pantebrev, hvis man skal have nogle penge. Når långiveren på forhånd ved, at kapitalgevinsten bringes til beskatning, så skulle det være en meget ufornuftig långiver, der udlånte så mange penge i et hus, at de ikke kunne komme ind igen ved salg.

Derfor tror jeg – det gælder hr. Kaj Hansen, men også ministeren; nu er økonomiministeren gået – at man skal passe lidt på, at man ikke bare forser sig på indefrysning. Et forslag som dette vil i praksis også komme til at virke som en indefrysning, for man kan ikke uden videre låne penge, som man ved man skal til at betale skat af bagefter. Det kan godt være, at folk har lyst til det, men jeg tror ikke på, at en fornuftig bank eller en fornuftig køber af et pantebrev vil være med til at give de penge. Forskellen mellem et indfrysningsforslag og dette forslag er måske knap så stor.

Så har dette forslag én god ting: det vil meget hurtigt begynde at give et ganske betragteligt provenu. Hr. Hagen Hagensen havde fuldstændig rigtigt opdaget, at der i højeste grad er penge i det her. Nu skal vi jo snart i gang med en meget interessant studiekreds om regeringens investeringsplaner, og vi ved også, at vi har meget store problemer med lejersektoren. Vi skal altså skaffe penge et eller andet sted fra. Jeg vil mene, at en stor del af de penge, der kommer ind ved den skærpelse af lov om særlig indkomstskat, som vi kommer igennem med her, må kunne bruges i lejersektoren. Vi trænger simpelt hen til at få overført penge fra ejersektoren til lejersektoren for at få skabt en rimelig lighed. Men der kan da i højeste grad også være tale om nu, når vi skal i gang med en indkomstskattereform – jeg plejer altid at invitere skatte- og afgiftsministeren med et udspil – at vi også kan hente penge herfra og bruge nogle af dem i forbindelse med en skattereform.

Vi mener altså, at det er et seriøst og godt oplæg, vi er kommet med, men vi vil selvfølgelig ikke skjule, at det samtidig har en anden funktion, nemlig at være en invitation til forhandlinger mellem så mange partier som muligt her i folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v. (Udligningsskat m. v.).

(Lovforslag nr. L 179. Fremsat 26/1 78).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Camre (S):

Dette forslag er en følge af augustforliget i 1977. Det kan siges at have som formål at få danske virksomheder, der optjener et udbytte i udlandet, til at trække dette udbytte hjem til Danmark.

Det er således, at vi for at mindske dobbeltbeskatningen har indført regler om en skattegodtgørelse til aktionærer, der udgør 15 pct. af det beskattede udbytte, som de måtte modtage. Men i de tilfælde, hvor et sådant udloddet udbytte enten hidrører fra kapitalgevinster eller er indtjent, før godtgørelsesordningen trådte i kraft, eller er indtjent i udlandet og ikke er beskattet fuldt ud med dansk selskabsskat, påligner vi en udligningsafgift på 13 pct.

Ved det lovforslag, vi her behandler, gives der, om jeg så må sige, kredit også for selskabsskat, som er betalt i udlandet, således at når der blot er betalt 37 pct. i beskatning af det pågældende udbytte, uanset om dette er betalt i udlandet eller her, ja, så vil der ikke blive tale om udligningsafgift.

Endvidere vil udligningsafgiften kun blive beregnet, hvis selskabet over en 5-årig periode udlodder mere end det beløb, som er bogført på dets såkaldte udlodningskonto, altså det beløb, som er berettiget til uden beskatning at blive udbetalt til aktionærerne. Det